

Spoštovane dame, spoštovani gospodje!

Prva svetovna vojna, ki so ji rekli tudi »vojna, ki bo končala vse vojne«, je bila le uvod v grozote, ki so jih prinesli dogodki druge svetovne vojne, a muke in bolečine, ki so jih trpeli tisti, ki so jo doživeli, niso zato nič manjše. Pred 103 je bila izkoreninjena cela generacija. Na bojiščih prve svetovne vojne je namreč padlo na milijone vojakov, ki danes počivajo pod lesenimi križi, mnogi od teh na območju današnje Slovenije. Na soški fronti so boji potekali med letoma 1915 in 1917 in so bili tako hudi, da so imena nekaterih krajev (Doberdob, Soča) v madžarskem jeziku postala pojem za trpljenje. Mi, potomci padlih junakov, smo dolžni gojiti spomin nanje, smo dolžni skrbeti, da ga ne pogoltne prah in da se skupaj z njim ne izgubijo lekcije, ki nam jih je prinesla ta vojna. S svojim tekom, ki je brez dvoma velika fizična preizkušnja, se poklanjate spominu na te junake – madžarske in tuje vojake, ki so se borili v tukajšnjih krajih. Za to se vam iskreno zahvaljujem. V času, ko praznujemo stoto obletnico prve svetovne vojne, je prirejanje slovesnosti v spomin na padle v tej vojni prednostna naloga madžarske vlade in madžarskih veleposlaništev, a še bolj kot to, je pomembno, da se tistih, ki se niso nikdar vrnili domov in ki še danes počivajo zunaj meja svoje domovine, spominjajo sami Madžari. Prav zato je hvalevredno, da je v Sloveniji v preteklih letih potekalo več množičnih prireditev, med katerimi naj izpostavim le vožnjo z vlakom Soča ekspres, ki se je zvrstila že trikrat, letos pa sta se je udeležila tudi madžarski in slovenski predsednik državnega zbora.

Dovolite mi še, da se zahvalim tudi Sloveniji in Slovencem, ki skrbijo za pokopališča prve svetovne vojne in nam omogočajo, da se tistih, ki na njih počivajo, spominjamo na dostojen način. Upamo, da se bodo po zaslugi odličnih odnosov med državama Madžari svojih sorojakov, padlih v prvi svetovni vojni, v Sloveniji kmalu spominjali tudi na osrednjem madžarskem spominskem kraju.

Želim vam tek brez nezgod, videti je, da vam je vreme naklonjeno (kar pa se seveda lahko še spremeni).

Dovolite mi, da zaključim z verzi madžarskega pesnika Gyule Juhásza:

„O, spominjajmo se fantov, ki so odšli,
ki so skupaj z nami krenili od tu,
ki so omahnili v objem prezgodnjega groba,
da mi lahko živimo.”

Andor F. David, namestnik veleposlanice Republike Madžarske